

**UCHWAŁA NR XXVIII/433/2013
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE**

z dnia 28 lutego 2013 r.

w sprawie przyjęcia „Programu ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015”.

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 5, art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, Nr 153, poz. 1271; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz.1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i poz.146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567), art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128), Rada Miejska w Koszalinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje „Program ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Koszalina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Stefan Turowski

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

DLA MIASTA KOSZALINA

NA LATA 2013 – 2015

I. WSTĘP.....	4
II. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU	6
III. DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM	7

1. Uwarunkowania demograficzne	7
2. Charakterystyka zdrowia psychicznego w ujęciu lokalnym	8
IV. AKTYWIZACJA ZAWODOWA	8
1. Stan i struktura zatrudnienia	8
2. Osoby niepełnosprawne, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy	8
V. ZASOBY PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ	8
1. Wytyczne dotyczące opieki psychiatrycznej	8
2. Ambulatoryjna i stacjonarna opieka psychiatryczna	8
3. Działalność poradni i oddziałów dziennych dla uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych ..	8
4. Stan zatrudnienia w psychiatrycznej opiece zdrowotnej.....	8
VI. ZASOBY W ZAKRESIE OPIEKI I OPARCIA SPOŁECZNEGO NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	8
1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	8
2. Środowiskowe Domy Samopomocy	8
3. Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie.....	8
4. Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koszalinie przy ul. Morskiej 43.....	8
5. Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” im. Jana Pawła II przy ul. Harcerskiej 17	8
6. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koszalinie przy ul. Rzecznej 5	8
7. Zespół Szkół Nr 12 w Koszalinie przy ul. Połczyńskiej 71a	8
8. Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 21 w Koszalinie przy ul. Spasowskiego 14	8
9. Szkoła Podstawowa Nr 13 w Koszalinie przy ul. Rzemieślniczej 9	8
VII. SAMOPOMOCOWE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE REALIZUJĄCE OPARCIE NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	8
1. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin i Przyjaciół „Przystań” w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 119	8
2. Fundacja Na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Nowe Życie” w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 119	8
3. Koszalińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Koszalinie przy ul. Armii Krajowej 3a	8
4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie przy ul. Wypiańskiego 4	8
5. Stowarzyszenie Koszalińskie Centrum Wolontariatu przy ul. Zwyciestwa 168.....	8
6. Fundacja Salutis w Koszalinie przy ul. Piłsudskiego 28	28

VIII .PRIORYTETY	8
IX.ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE.....	8
X.FINANSOWANIE PROGRAMU	8
XI. MONITORING I EWALUACJA.....	8
XII. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	8
XIII. ZAŁĄCZNIKI	8
1.Program promocji zdrowia psychicznego.....	8
2.Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym.....	8
3.Program informacyjno-edukacyjny, sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałający dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	8
4.Program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym zwłaszcza form niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia psychicznego	8
5. Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej	8
6. Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	8

Według Światowej Organizacji Zdrowia, zdrowie psychiczne to nie tylko całkowity brak choroby, czy zniedołężnienia, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu. W myśl tej definicji, zdrowie psychiczne to nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również stan, który pozwala osobie sprawnie funkcjonować w społeczeństwie. Można zatem stwierdzić, że nie ma zdrowia, bez zdrowia psychicznego.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, mówiąc o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

- 1) chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne),
- 2) upośledzone umysłowo,
- 3) wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a które wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki.

Mając na uwadze rozmiar i dynamikę problemów zdrowia psychicznego zostało opracowanych szereg dokumentów m.in. przez Światową Organizację Zdrowia, Unię Europejską, a także Polskę w których określone zostały cele, zadania i modele opieki psychiatrycznej.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego stanowi, iż ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności: promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym, zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Zadania te są realizowane przez działania określone w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz Regionalnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. (Dz.U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128). Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego określa strategię działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej. Samorządy województw, powiatów i gmin znalazły się w gronie podmiotów realizujących Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, natomiast partnerami w realizacji zadań Programu mogą być organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe.

Spełniając wymóg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Prezydent Miasta Koszalina Zarządzeniem Nr 236/102/12 z dnia 6 lipca 2012 r. powołał Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Izabela Ciuńczyk – Dyrektor NZOZ „Medison” – Przewodnicząca Zespołu
- 2) Urszula Mikietyńska - Radna Rady Miejskiej, członek Komisji Spraw Społecznych i Rodziny
- 3) Ewa Kaczanowska - Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy
- 4) Barbara Bielińska-Jaroszyk - Koszalińska Biblioteka Publiczna
- 5) Maria Kosińska – Dyrektor Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- 6) Małgorzata Borek – Pełnomocnik ds. Uzależnień
- 7) Anna Ginda - Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych
- 8) Monika Cieślińska- starszy inspektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- 9) Ewa Przybyła-Ożóg – Kierownik Niepublicznego ZOZ „Monada”
- 10) Helena Steć –Matuszewska - Kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego
- 11) Joanna Pokładowska – Dyrektor Zarządu Koszalińskiej Izby Przemysłowo-Handlowej
- 12) Anna Stępniaak – Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
- 13) Grażyna Sienkiewicz – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy
- 14) Ewa Liszka-Gąsior – Stowarzyszenie Koszalińskie Centrum Wolontariatu
- 15) Rafał Strugała – Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
- 16) Krzysztof Sikorski - Prezes Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół „Przystań”
- 17) Teresa Skibicka -Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół„Przystań”
- 18) Wojciech Rzemieniewski – Dyrektor Zespołu Szkół Nr 12
- 19) Krystyna Kalisiewicz – Kierownik Referatu Spraw Społecznych i Ochrony Zdrowia Wydziału Kultury i Spraw Społecznych
- 20) Anita Szczypińska – Inspektor Wydziału Kultury i Spraw Społecznych Referat Spraw Społecznych i Ochrony Zdrowia.

Do zadań Zespołu należy:

- 1) realizacja, koordynowanie i monitorowanie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego,
- 2) opracowanie w oparciu o Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015 „Programu ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina”, uwzględniającego potrzeby mieszkańców w zakresie zdrowia psychicznego oraz jego realizacja, koordynowanie i monitorowanie,
- 3) przygotowanie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Obowiązki gminy w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, wyznaczają następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn.zm.),
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128),
- 3) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.),
- 4) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn.zm.),
- 5) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn.zm.),

- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.),
- 7) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn.zm.),
- 8) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn.zm.)
- 9) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn.zm.),
- 10) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225),
- 11) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn.zm.).

II. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem „Programu ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015”, zwanego dalej „Programem” jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym, zapewnienie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz innych form wsparcia i pomocy. Działania te pozwolą na skuteczniejszą ochronę praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz umożliwią im funkcjonowanie w rodzinie i środowisku lokalnym.

Program zakłada realizację celów i kierunków działania w oparciu o diagnozę problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań, w drodze budowania i udoskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi zaangażowanymi w ochronę zdrowia psychicznego.

Założeniem Programu jest dążenie do:

- 1) upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego, promocji zdrowego stylu życia,
- 2) zwiększenia dostępności do różnych form środowiskowej opieki i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, samopomocy środowiskowej, wspierania zatrudnienia,
- 3) koordynacji zadań związanych z realizacją polityki zdrowotnej w zakresie zdrowia psychicznego.

Program zakłada szereg działań edukacyjno-promocyjnych kierowanych do wszystkich mieszkańców, których głównym celem będzie pogłębienie wiedzy o zdrowiu psychicznym oraz zapobieganie stygmatyzacji osób i rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. Stygmatyzacja należy do podstawowych przeszkód jakie trzeba pokonać, jeśli ma się promować integrację społeczną, wzmacniać więzi społeczne jak i wpływać na poprawę zdrowia psychicznego.

Wdrażanie Programu może przyczynić się do poprawy stanu zdrowia populacji oraz poprawy poziomu i dostępu do świadczeń psychiatrycznych.

Program powiązany jest z innymi dokumentami strategicznymi i programami realizowanymi na terenie Miasta Koszalina których cele i zadania obejmują m.in. problematykę osób z zaburzeniami psychicznymi.

Do dokumentów tych zaliczyć można:

- „Strategię rozwiązywania problemów społecznych Miasta Koszalin na lata 2009-2015”,
- „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2015”,

- „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”,
- „Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii”,
- „Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych”.

III. DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM

1. Uwarunkowania demograficzne

Koszalin, pod względem liczby mieszkańców jest drugim, po Szczecinie ośrodkiem w województwie. Liczba ludności na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 109 233 mieszkańców, co stanowiło ok. 6,34 % ludności województwa. W skali kraju jest to 0,28% ludności.

W populacji mieszkańców przeważają kobiety, co w połączeniu z mniejszą śmiertelnością kobiet niż mężczyzn wpływa na wysokość współczynnika feminizacji.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Koszalina w latach 2004-2011

Wyszczególnienie	2004	2006	2008	2010	2011
Kobiety	56 448	56 384	56 270	56 766	57 598
Mężczyźni	51 325	51 309	50 876	51 182	51 635
Ogółem:	107 773	107 693	107 146	107 948	109 233

Źródło: UM, opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 2. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Koszalinie w latach 2004 – 2011

Wyszczególnienie	2004		2006		2008		2010		2011	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	18 616	17,3	17 552	16,3	16 797	15,7	16 615	15,4	17 036	15,6
Ludność w wieku produkcyjnym	72 331	67,1	72 473	67,3	71 405	66,6	70 813	65,6	70 858	64,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym	16 826	15,6	17 668	16,4	18 944	17,7	20 520	19,0	21 339	19,5

Źródło: UM, opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura wiekowa mieszkańców Koszalina zmienia się poprzez systematyczny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Starzenie się społeczeństwa jest zjawiskiem narastającym i coraz bardziej odczuwalnym.

2. Charakterystyka zdrowia psychicznego w ujęciu lokalnym

Do potencjalnych i realnych zagrożeń dla zdrowia psychicznego zaliczyć można m.in.:

- 1) bezrobocie,
- 2) nieuleczalne choroby,
- 3) emigrację zarobkową,
- 4) warunki pracy i życia w połączeniu z biedą,
- 5) zaburzenia więzi rodzinnych,
- 6) deficyt wsparcia społecznego,

- 7) starzenie się społeczeństwa i niż demograficzny,
- 8) przestępczość i korupcję,
- 9) katastrofy i klęski żywiołowe.

O liczbie mieszkańców Koszalina cierpiących z powodu zaburzeń psychicznych i upośledzenia umysłowego świadczyć mogą dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności dotyczące wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia i dla osób powyżej 16 roku życia.

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń z powodu chorób psychicznych i upośledzenia umysłowego w latach 2009-2011 - osoby przed 16 rokiem życia

ROK	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			Płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16	K	M
2009	02-P choroba psychiczna	10	1	2	7	2	8
	01-U upośledzenie umysłowe	5	-	1	4	4	1
2010	02-P choroba psychiczna	7	1	1	5	2	5
	01-U upośledzenie umysłowe	3	-	1	2	3	-
2011	02-P choroba psychiczna	9	1	1	7	1	8
	01-U upośledzenie umysłowe	3	1	1	2	0	3
RAZEM		37	4	7	27	12	25

Źródło: dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności z powodu chorób psychicznych i upośledzenia umysłowego w latach 2009-2011 - osoby powyżej 16 roku życia

Rok	Symbol schorzenia	Stopień niepełnosprawności				Wiek				Płeć	
		znacznym	umiarkowany	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M
2009	02-P choroba psychiczna	17	58	39	114	14	28	51	21	55	59
	01-U upośledzenie umysłowe	6	7	3	16	13	3	0	0	8	8
2010	02-P choroba psychiczna	26	69	44	139	15	42	52	30	81	58
	01-U upośledzenie umysłowe	1	4	1	6	2	4	0	0	4	2
2011	02-P choroba psychiczna	24	58	54	136	14	34	54	34	75	61
	01-U upośledzenie umysłowe	1	3	0	4	4	0	0	0	4	0
Razem		75	219	141	415	62	111	157	85	227	188

Źródło: dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie

Największą grupę osób z wydanymi orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności z powodu chorób psychicznych stanowią osoby w wieku od 26 do 60 lat, u których stwierdzono umiarkowany

stopień niepełnosprawności. Wśród osób z zaburzeniami psychicznymi większą liczbę stanowią kobiety.

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych – alkoholu, narkotyków i leków.

Tabela 5. Przyczyny hospitalizacji w oddziale psychiatrycznym w Koszalinie w latach 2009-2012

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Uzależnienia	153	42	153	50	185	58	119	35
Schizofrenia/psychozy	57	82	52	58	60	55	91	88
Choroba afektywna dwubiegunowa (CHAD)	31	50	28	59	31	43	12	38
Zaburzenia nerwicowe	38	52	71	60	22	30	42	52
Próby samobójcze	19	33	30	25	16	33	26	20
Inne	20	17	10	12	23	66	57	46

Źródło: dane NZOZ „Medison”

Z danych zawartych w tabeli wynika, że w zakresie hospitalizacji z powodu uzależnień zdecydowaną większość stanowią mężczyźni.

Stan zdrowia psychicznego mieszkańców Koszalina obrazują również dane dot. liczby samobójstw i prób samobójczych jakie miały miejsce w latach 2009-2012.

Tabela 6. Liczba samobójstw oraz prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży w latach 2009-2012 (Miasto Koszalin i Powiat Koszaliński)

	Lata			
	2009	2010	2011	2012
Samobójstwa	29	31	42	31
Próby samobójcze (skuteczne) wśród dzieci i młodzieży	0	0	2	2

Źródło: dane Komendy Miejskiej Policji

Z danych Komendy Miejskiej Policji wynika, że rocznie udokumentowanych jest około 30 prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży (w wyniku zażycia leków, ucieczki z domu).

IV. AKTYWIZACJA ZAWODOWA

1. Stan i struktura zatrudnienia

Jednym z istotnych zagrożeń dla zdrowia psychicznego jest bezrobocie, które najczęściej prowadzi do zaburzeń depresyjnych, nerwicowych oraz wzrostu liczby osób uzależnionych od alkoholu. Zaburzenia psychiczne stanowią ogromne obciążenie dla poszczególnych osób i rodzin, mogą zmniejszać szanse na zatrudnienie, wydajność pracy i wysokość zarobków.

Tabela 7. Bezrobocie w Koszalinie w latach 2004-2011

Wyszczególnienie	2004	2006	2008	2010	2011
Stopa bezrobocia –	20,7%	15,3%	7,8%	11%	11%

M.Koszalin					
Liczba bezrobotnych, w tym:	10 313	7 312	3 880	5 384	5 510
- kobiety	5 454	4 144	2 048	2 721	2 811
- z prawem do zasiłku	2 090	1 292	591	912	871
- długotrwale bezrobotne	5 277	4 922	2 100	2 498	2 845

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

W ogólnej liczbie bezrobotnych w Koszalinie, w ciągu ostatnich lat widoczny jest większy udział kobiet. Kobiety stanowią również większość w grupie długotrwale bezrobotnych. W 2011 roku liczba długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych) wynosiła 2 845 osoby, przy czym kobiety stanowiły 52% tej liczby.

W strukturze bezrobotnych dużą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy).

2. Osoby niepełnosprawne, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy

Tabela 8. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w latach 2010-2011

Rok	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Według wieku				
				18-24	25-34	35-44	45-54	55 i więcej
2010 rok	417	182	235	14	56	53	159	135
2011 rok	452	213	239	7	56	66	151	172

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych stanowią osoby w wieku powyżej 45 lat. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy odsetek tych osób wynosił w 2010 roku 63,5% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych, natomiast w 2011 roku 67,1%.

Tabela 9. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych według wykształcenia w latach 2010-2011

Wykształcenie	2010	%	2011	%
Wyższe	18	4,3	17	3,8
Policealne i średnie zawodowe	74	17,7	93	20,6
Średnie ogólnokształcące	22	5,3	35	7,7
Zasadnicze zawodowe	128	30,7	133	29,4
Gimnazjalne i poniżej	175	42,0	174	38,5
Ogółem	417	100%	452	100%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy odsetek tych osób wynosił w 2010 r. 42,0% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych natomiast w 2011 r. 38,5%.

Uprawnienia do zasiłku dla bezrobotnych posiadało w 2010 roku 45 osób niepełnosprawnych, natomiast w 2011 roku uprawnienia takie posiadało 60 osób.

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy liczba zarejestrowanych niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wynosiła:

- na koniec 2010 roku – 110 osób, w tym 38 kobiet

- na koniec 2011 roku – 90 osób, w tym 34 kobiety

Tabela 10. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w latach 2010-2011 według stopnia niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Rok 2010	%	Rok 2011	%
znaczny	3	0,7	4	0,9
umiarkowany	43	10,3	47	10,4
lekki	371	89,0	401	88,7
Ogółem	417	100%	452	100%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

Najliczniejszą grupę zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowią osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy odsetek tych osób wynosił w 2010 roku 86% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych, natomiast w 2011 roku 88%.

Tabela 11. Dane dotyczące wykształcenia i zatrudnienia osób z wydanymi orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności za lata 2009-2011

Rok	Symbol schorzenia	Wykształcenie					Zatrudnienie	
		mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	Tak	Nie
2009	02-P – choroby psychiczne	2	48	25	33	6	12	102
	01-U – upośledzenie umysłowe	6	8	2	0	0	1	15
2010	02-P – choroby psychiczne	3	42	28	57	9	18	121
	01-U – upośledzenie umysłowe	1	3	2	0	0	2	4
2011	02-P – choroby psychiczne	4	50	23	51	8	23	113
	01-U – upośledzenie umysłowe	0	4	0	0	0	0	4
Razem		16	155	80	141	23	56	359

Źródło: dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie

Osoby niepełnosprawne mają prawo do pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz do korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

V. ZASOBY PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

1. Wytyczne dotyczące opieki psychiatrycznej

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego wprowadza następujące zalecane rozwiązania organizacyjne w psychiatrycznej opiece zdrowotnej. Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) dla osób z zaburzeniami psychicznymi

1. Centrum Zdrowia Psychicznego dla dorosłych – 1 CZP/50-200 tys. mieszkańców
2. Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży- 1 CZP/50-200 tys. mieszkańców

Placówki dla dorosłych z zaburzeniami psychicznymi

1. Poradnia dla dorosłych z zaburzeniami psychicznymi – 1/50 tys. mieszkańców
2. Oddziały dzienne - 3 miejsca/10 tys. mieszkańców
3. Zespoły środowiskowe – 1 zespół na 50 tys. mieszkańców
4. Zespoły interwencji kryzysowych i pomocy doraźnej- 1 zespół w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców
5. Oddziały psychiatryczne szpitalne – 4 łóżka/10 tys. mieszkańców
6. Hosteale – 0,2 miejsca/10 tys. mieszkańców
7. Oddziały opiekuńcze – 1-2 łóżka/10 tys. mieszkańców

Placówki dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi

1. Poradnia dla dzieci i młodzieży – 1 poradnia na powiat lub kilka powiatów (na 150 tys. mieszkańców)
2. Oddziały dzienne – 1 miejsce/10 tys. mieszkańców
3. Zespoły środowiskowe - 1 zespół/150 tys. mieszkańców
4. Oddziały szpitalne – 0,4 łóżka/10 tys. mieszkańców
5. Hostel – 1 hostel (20 miejsc) na województwo
6. Poradnia Pomocy Rodzinie - 1 poradnia na województwo

Placówki dla uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych

1. Przychodnia (poradnia) terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - 1 przychodnia na 1 powiat (na około 50 tys. mieszkańców)
2. Dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu – 1 oddział (20 miejsc) w każdym większym mieście powyżej 50 tys. mieszkańców
3. Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych – 0,2-0,3 łóżka/10 tys. mieszkańców
4. Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu - 1,2 łóżka/10 tys. mieszkańców
5. Hosteale dla uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych – 1 hostel (20 miejsc) na województwo

Placówki dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych

1. Przychodnia/poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych - co najmniej 3 przychodnie w województwie, w tym: w miastach 50-70 tys. mieszkańców - 1 przychodnia na 70-100 tys. mieszkańców - 2 przychodnie, powyżej 100 tys. mieszkańców – 3 przychodnie
2. Oddziały dzienne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych - co najmniej 1 oddział (20 miejsc) na województwo
3. Oddziały/łóżka detoksykacyjne - 0,1 łóżka/10 tys. mieszkańców
4. Oddziały/ośrodki terapeutyczne i rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych - 0,7 łóżka/10 tys. mieszkańców
5. Hosteale dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych - 0,2 miejsca/10 tys. mieszkańców,
6. Program leczenia substytucyjnego- w każdym mieście, w którym jest co najmniej 30 użytkowników opiatów, kwalifikujących się do leczenia substytucyjnego.

2. Ambulatoryjna i stacjonarna opieka psychiatryczna

Na terenie Miasta Koszalina świadczenia z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień realizowane są w ambulatoryjnej oraz stacjonarnej opiece zdrowotnej tj. w poradniach zdrowia psychicznego i w poradniach odwykowych oraz zapobiegania i zwalczania uzależnień.

Tabela 13. Placówki medyczne realizujące świadczenia w zakresie psychiatrii i leczenia uzależnień w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia

Lp.	Nazwa placówki	Adres	Zakres świadczeń
1	Niepubliczny ZOZ „Medison” Spółka z o.o.	Koszalin ul. Słoneczna 15 Tel. (94) 347-07-54, 347-07-55, 348-09-70	- Oddział dzienny psychiatryczny - Oddział psychiatryczny ogólny - Oddział detoksykacji alkoholowej - Oddział opiekuńczo-leczniczy - Zespół leczenia środowiskowego
2	Niepubliczny ZOZ „Medison” Spółka z o.o.	Koszalin ul. Zwycięstwa 119 Tel. (94) 348-90-06, 666-028-185	- Centrum Zdrowia Psychicznego, - Poradnia zdrowia psychicznego - Poradnia leczenia uzależnień
3.	Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON	Koszalin Al.Monte Cassino 13 Tel. (94) 343-07-48	- Poradnia Psychologiczna - Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu - Oddział Dzienny Terapii Uzależnień od Alkoholu
4.	Psychiatryczny Niepubliczny ZOZ S.C.	Koszalin Al.Monte Cassino 13 Tel. (94) 342-53-15	- Poradnia Zdrowia Psychicznego
5.	Samodzielny Publiczny ZOZ MSW	Koszalin ul. Szpitalna 2 Tel. (94) 347-16-06	- Poradnia Zdrowia Psychicznego
6.	Niepubliczny ZOZ „MONADA”	Koszalin ul. Kościuszki 7 Tel. (94) 341-77-27	- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży
7.	Niepubliczny ZOZ Centrum Opieki Medycznej „Autyzm”	Koszalin ul. Armii Krajowej 3a Tel. (94) 348-93-28	- Poradnia dla dzieci z autyzmem
8.	Niepubliczny ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży	Koszalin ul. Zwycięstwa 168 Tel. (94) 341-01-01	- Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych
9.	Niepubliczny ZOZ Przychodnia Clinica	Koszalin ul. Okulickiego 24a Tel. (94) 340-70-83	- Poradnia Zdrowia Psychicznego
10.	Polski Związek Głuchych Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu	Koszalin ul. Jana z Kolna 24 B Tel. (94) 341-04-84	- Poradnia Rehabilitacji Dzieci z Zaburzeniami Wiekowego Rozwojowego

Tabela 14. Działalność poradni zdrowia psychicznego w mieście Koszalin w latach 2009-2011

Liczba poradni	Liczba porad			Liczba leczonych			Wskaźnik leczonych/1000 ludności		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
4	24 395	26 571	27 732	5 793	5 915	6 022	54,0	54,1	55,1

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - sprawozdanie MZ-15

Należy zaznaczyć, iż poradnie zdrowia psychicznego świadczą usługi również dla mieszkańców Powiatu Koszalińskiego.

W województwie zachodniopomorskim oddziały dzienne dla osób z zaburzeniami psychicznymi funkcjonują w dwóch formach - przy oddziałach psychiatrycznych stacjonarnych i w ramach

ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Oddziały dzienne zlokalizowane są w 4 miastach: Szczecinie, Koszalinie, Kołobrzegu i Świnoujściu.

Tabela 15. Działalność poradni psychologicznych w latach 2009-2012

	2009		2010		2011		2012 (I-XI)	
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń
Świadczenia psychologiczne dla dorosłych	135	1 357	196	1 677	305	1 823	97	1 477

Źródło: Zachodniopomorski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

Tabela 16. Działalność oddziałów dziennych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Koszalinie w latach 2009-2012

	Lata			
	2009	2010	2011	2012(I-XI)
Liczba miejsc	14	12	14	14
Liczba leczonych	95	90	106	107
Liczba świadczeń	4 100	3 472	3 478	3 048

Źródło: Zachodniopomorski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

Od 2012 roku zakontraktowane zostały świadczenia leczenia środowiskowego (domowego) w ramach świadczeń psychiatrycznych oraz świadczenia opiekuńczo lecznicze psychiatryczne dla dorosłych.

Tabela 17. Leczenie środowiskowe w Koszalinie w 2012 r.

Liczba podmiotów	Liczba osób leczonych	Liczba świadczeń	Liczba zakontraktowanych punktów	Wskaźnik na 10 tys. mieszkańców
1	272	2 111	17 343	1 607

Źródło: Zachodniopomorski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

Tabela 18. Świadczenia opiekuńczo lecznicze psychiatryczne dla dorosłych w Koszalinie w 2012 r.

Liczba podmiotów	Liczba osób leczonych	Liczba świadczeń	Liczba zakontraktowanych punktów	Wskaźnik na 10 tys. mieszkańców
1	25	3 523	52 284	4 843

Źródło: Zachodniopomorski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

Tabela 19. Działalność psychiatryczna ambulatoryjna dla dzieci i młodzieży oraz świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju w latach 2009-2012

	2009		2010		2011		2012 (I-XI)	
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń
Świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi	74	2 247	124	2 443	89	1 669	84	1 561

całościowymi zaburzeniami rozwoju								
Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży	1 348	5 495	1 338	5 550	1 334	5 799	1 291	5 379

Źródło: Zachodniopomorski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

Na terenie Województwa Zachodniopomorskiego świadczenia dzienne dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju kontraktowane są tylko w Mieście Koszalin.

Tabela 20. Liczba przyjętych osób do dziennego oddziału psychiatrycznego oraz oddziałów detoksykacyjnych w latach 2009-2011

Nazwa oddziału	Liczba przyjętych osób		
	2009	2010	2011
Dzienny oddział psychiatryczny	98	90	98
Oddział detoksykacyjny od substancji psychoaktywnych	39	44	44
Oddział detoksykacyjny alkoholowy	141	180	164

Źródło: NZOZ „Medison” w Koszalinie

Na terenie Miasta Koszalin funkcjonuje 1 stacjonarny oddział psychiatryczny dla dorosłych. Brak jest oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży. W województwie zachodniopomorskim znajduje się tylko jeden 32 łóżkowy oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży zlokalizowany w Szczecinie.

Tabela 21. Działalność oddziału psychiatrycznego stacjonarnego w Koszalinie w latach 2009-2011

Liczba oddziałów	Liczba łóżek	Liczba leczonych			Średnie wykorzystanie łóżek w %			Liczba leczonych/1 łóżko			Średni czas pobytu chorego w dniach		
		2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
1	98	1 016	1 031	1 045	82,0	82,9	80,1	10,4	10,5	10,7	28,9	28,8	27,4

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – sprawozdanie MZ-30

Tabela 22. Działalność oddziału psychiatrycznego stacjonarnego dla dorosłych w latach 2009-2012

	2009		2010		2011		2012 (I-XI)	
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń
Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	882	29 280	860	29 596	926	28 210	812	26 637

Źródło: Zachodniopomorski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

Z założeń Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015 wynika, iż celem zabezpieczenia właściwej dostępności do psychiatrycznej opieki zdrowotnej w województwie zachodniopomorskim należy dążyć do:

- 1) utworzenia 9 Centrów Zdrowia Psychicznego – w tym Centrum Zdrowia Psychicznego w Koszalinie,

- 2) utworzenia 2 Centrów Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży – w tym Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Koszalinie,
- 3) utworzenia oddziałów dziennych dla dzieci i młodzieży – w tym oddziału w Koszalinie,
- 4) utworzenia zespołów środowiskowych dla dzieci i młodzieży – w tym zespołu w Koszalinie.

3. Działalność poradni i oddziałów dziennych dla uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych

Na terenie Miasta Koszalin funkcjonują dwie poradnie:

- Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia
- Poradnia leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych

Tabela 23. Działalność poradni dla uzależnionych od alkoholu w mieście Koszalin w latach 2009-2011

Liczba poradni	Liczba porad			Liczba leczonych ogółem			W tym leczeni po raz pierwszy		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
1	9 043	9 469	9 709	941	928	947	393	428	414

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - sprawozdanie MZ-15

Tabela 24. Działalność poradni profilaktyki, leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w mieście Koszalin w latach 2009-2011

Wyszczególnienie	Lata		
	2009	2010	2011
Liczba poradni	1	1	1
Liczba leczonych	294	273	355
Ogółem liczba wszystkich porad w tym:	1 415	1 448	1 493
porady lekarza	88	83	57
porady psychologa	520	668	680
porady innego terapeuty	807	697	756

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - sprawozdanie MZ-15

Tabela 25. Działalność oddziałów dziennych dla uzależnionych od alkoholu w latach 2009-2011

Wyszczególnienie	Lata		
	2009	2010	2011
Liczba miejsc	15	20	20
Liczba leczonych	141	118	126
Liczba świadczeń	3 246	3 159	2 920

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - sprawozdanie MZ-12

4. Stan zatrudnienia w psychiatrycznej opiece zdrowotnej

Tabela 26. Zatrudnienie w stacjonarnej opiece psychiatrycznej w mieście Koszalin w latach 2009-2011

Zatrudnienie ogółem na oddziałach	Lata		
	2009	2010	2011
Psychiatra	6	10	11
Pielęgniarka	18	17	17
Psycholog	4	7	8
Specjalista i instruktor uzależnień	1	1	1
Terapeuta zajęciowy	2	2	2
Pracownik socjalny	1	1	2
Inni terapeuci	0	0	0

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - sprawozdanie MZ-30

Tabela 27. Zatrudnienie lekarzy psychiatrów i psychologów we wszystkich podmiotach związanych ze zdrowiem psychicznym (wg podstawowego miejsca pracy) w mieście Koszalin w latach 2009-2011

Wyszczególnienie	Lata		
	2009	2010	2011
Psychiatra	11	11	14
Psychiatra dzieci i młodzieży	1	1	2
Psycholog kliniczny	4	3	3
Psycholog ogólny	3	4	4

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - sprawozdanie MZ-89

VI. ZASOBY W ZAKRESIE OPIEKI I OPARCIA SPOŁECZNEGO NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Na terenie Miasta Koszalina funkcjonują następujące instytucje i placówki realizujące zadania w zakresie opieki i oparcia społecznego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie

Zadania realizowane przez MOPS w zakresie opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi:

1) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie decyzji administracyjnej. Usługi opiekuńcze finansowane są z budżetu miasta, natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze z budżetu Wojewody.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze mają na celu:

- uczenie oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania,
- motywowanie do aktywności, leczenia lub rehabilitacji,
- prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych,
- wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, takich jak: samoobsługa, wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, dbałość o higienę

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w większości dla dzieci z autyzmem. Zajęcia indywidualne z osobami z autyzmem prowadzą terapeuci, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej do końca 2012 roku zawierał umowy cywilno-prawne.

Od 1 stycznia 2013 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są przez podmiot wyłoniony w ogłoszonym przez MOPS przetargu nieograniczonym.

Tabela 28. Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (osoby z autyzmem) w latach 2009-2012.

Rodzaj świadczenia	2009	2010	2011	2012
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	21	23	23	22
w tym:	19	19	19	21

osoby z autyzmem				
------------------	--	--	--	--

Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Koszalinie

Osoby dorosłe z zaburzeniami psychicznymi objęte są zwykłymi usługami opiekuńczymi, ponieważ są to w większości osoby starsze, które oprócz zaburzeń psychicznych obarczone są innymi problemami zdrowotnymi i wymagają w szczególności pomocy w wykonywaniu czynności dnia codziennego. Problematiczną sprawą u tych osób jest brak zdiagnozowanej choroby psychicznej, brak systematycznego leczenia i nie przyjmowanie leków.

Od 1 stycznia 2013 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są przez podmiot wyłoniony w ogłoszonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przetargu nieograniczonym.

2) Umieszczanie osób z zaburzeniami psychicznymi w domach pomocy społecznej i pokrywanie kosztów ich pobytu.

Kierowanie osób do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki, z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Miasto Koszalin nie posiada domów pomocy społecznej i kieruje osoby wymagające tej formy opieki do domów rozmieszczonych na terenie innych gmin i powiatów.

Tabela 29. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2009-2011

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
Liczba osób chorych przewlekłe	68	87	109	123
Liczba osób chorych psychicznie	13	18	22	27
Ogółem liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej	81	105	131	150

Źródło: sprawozdania z działalności MOPS w Koszalinie

Aktualnie 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi oczekuje na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

4) Realizacja projektów w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie od 2008 roku realizowany jest projekt „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt skierowany jest do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które są bezrobotne i/lub nieaktywne zawodowo i/lub zatrudnione, oraz są w wieku aktywności zawodowej i mieszkają na terenie Miasta Koszalina. W ramach aktywizacji zawodowej i społecznej uczestnicy projektu kierowani są na zajęcia do Klubu Integracji Społecznej. Klub Integracji Społecznej funkcjonuje od dnia 8 maja 2008 r., a do podstawowych jego celów należy:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej.

Usługi Klubu są jednym z instrumentów aktywnej integracji, które zmierzają do zapewnienia szeroko pojętej pomocy osobom poprzez organizowanie i prowadzenie działań o charakterze samopomocowym,

terapeutycznym, doradczym, szkoleniowym i zatrudnieniowym, zmierzających do reintegracji społecznej i zawodowej uczestników Klubu oraz organizowanie i koordynowanie działań wolontarystycznych.

W strukturze Klubu Integracji Społecznej funkcjonuje Punkt Wsparcia dla osób niepełnosprawnych, który odpowiada za realizację programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Program obejmuje zadania mające na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w podejmowaniu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej. W ramach realizacji programu można stosować i finansować zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym. Organizowany jest szereg usług o charakterze informacyjnym, doradczym i szkoleniowym.

Uczestnicy programu mają możliwość skorzystania z m.in. indywidualnego doradztwa zawodowego, indywidualnego doradztwa psychologicznego, indywidualnego doradztwa prawnego, warsztatów aktywnego poszukiwania pracy, treningu komunikacji interpersonalnej, kursów zawodowych podnoszących kwalifikacje.

Uczestnicy projektu to osoby z różnymi stopniami i rodzajami niepełnosprawności.

Tabela 30. Liczba osób uczestniczących w programie „Start” w latach 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Osoby z chorobami/ zaburzeniami psychicznymi lub osoby niepełnosprawne intelektualnie	10	5	8	5	14

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby biorące udział w programie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w ramach projektu „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, jak i inne osoby niepełnosprawne mogą zgłaszać się ze swoimi problemami i wątpliwościami do pracownika socjalnego w Punkcie Wsparcia, gdzie uzyskają poradę bądź informację. Do zadań pracownika socjalnego należy bowiem oprócz upowszechniania instrumentów aktywnej integracji także świadczenie pracy socjalnej wobec wszystkich klientów Ośrodka.

2. Środowiskowe Domy Samopomocy

Na terenie Koszalina działają dwa Środowiskowe Domy Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A i C) i jeden Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z upośledzeniem umysłowym (typ B).

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy Filia „Odrodzenie” przy ul. Odrodzenia 34 – 25 miejsc
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy Filia „Przyszłość” przy ul. Zwycięstwa 119 – 30 miejsc
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Budowniczych 6 – 30 miejsc

Środowiskowe Domy Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Odrodzenie” i „Przyszłość” do dnia 29 lutego 2012 roku funkcjonowały w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, natomiast od 1 marca 2012 r. prowadzone są przez Fundację na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Nowe Życie” wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z upośledzeniem umysłowym przy ul. Budowniczych 6 prowadzony jest od 2009 r. przez wyłonione w drodze konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie.

Środowiskowe Domy Samopomocy pełnią rolę ośrodków wsparcia dziennego pobytu i realizują zadania opiekuńczo-terapeutyczno-rehabilitacyjne. Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy finansowana jest z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego oraz właściwych organizacji pozarządowych.

Środowiskowe Domy Samopomocy przeznaczone są dla osób w wieku od 18 do 60 lat (w przypadkach szczególnie uzasadnionych osoby starsze), mających trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym.

Głównym celem działalności Środowiskowych Domów Samopomocy jest zapobieganie u podopiecznych nawrotom choroby oraz przeciwdziałanie alienacji, marginalizacji w ich życiu i funkcjonowaniu społecznym, a w przypadku osób niepełnosprawnych intelektualnie przywrócenie ich do życia w społeczności lokalnej. Wszechstronna pomoc udzielana w Środowiskowych Domach Samopomocy ma również na celu przygotowanie podopiecznych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz wyposażenie ich w podstawowe umiejętności codziennego życia, które na skutek choroby zostały utracone.

Cele i zadania realizowane są poprzez terapię zajęciową, prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej, motywowanie chorego do aktywności w pełnieniu ról społecznych i zawodowych, organizowanie w środowisku pomocy ze strony rodziny, stosowanie różnych form integracyjnych poprzez zajęcia rekreacyjno-sportowo-kulturalne.

Środowiskowe Domy Samopomocy czynne są codziennie od poniedziałku do piątku (ŚDS „Odrodzenie i „Przyszłość”- od 7.00 do 15.00, ŚDS przy ul. Budowniczych 6 – od 7.30 do 15.30).

Środowiskowe Domy Samopomocy Ośrodki prowadzą:

- terapię zajęciową- indywidualną i grupową,
- rehabilitację psychospołeczną,
- motywują chorego do aktywności w pełnieniu ról społecznych i zawodowych,
- wspierają w sytuacjach kryzysowych,
- organizują w środowisku pomoc ze strony rodziny,
- stosują różne formy integracji poprzez zajęcia rekreacyjne, sportowe i kulturalne.

Przyznanie lub odmowa pomocy w formie pobytu w Środowiskowych Domach Samopomocy odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej, po uprzednim przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego.

3. Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

Do zadań Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi należy m.in.:

- 1) udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 2) udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 3) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- 4) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy,
- 5) inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy,
- 6) inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych,
- 7) inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń w placówkach szkolących oraz w specjalistycznych ośrodkach szkoleniowo-rehabilitacyjnych,
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia,

- 9) realizowanie zadań sieci EURES (programy UE) we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców,
- 10) opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania,
- 11) realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
- 12) organizacja i realizowanie programów specjalnych.

4. Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koszalinie przy ul. Morskiej 43

Celem działania Poradni jest udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, dzieciom i młodzieży uczącej się, a także udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, rodzicom i nauczycielom.

Do zadań Poradni należy w szczególności:

- diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, w tym: predyspozycji i uzdolnień, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, specyficznych trudności w uczeniu się,
- wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w tym zwłaszcza dzieci i młodzieży: szczególnie uzdolnionych, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami komunikacji językowej, z chorobami przewlekłymi,
- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży, w zależności od rozpoznanych potrzeb, w tym dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, z zachowaniami dysfunkcyjnymi, niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, oraz ich rodzin,
- pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej oraz wspieranie nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzicom,
- współpraca ze szkołami i placówkami w rozpoznawaniu u uczniów specyficznych trudności w uczeniu się, w tym ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I-III szkoły podstawowej,
- współpraca z przedszkolami, szkołami i placówkami przy opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz planów działań wspierających,
- prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego, wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.

W Poradni działają zespoły orzekające, które wydają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

5. Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” im. Jana Pawła II przy ul. Harcerskiej 17

Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” prowadzone jest przez Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej i dysponuje 22 miejscami dla kobiet i kobiet z dziećmi.

Zadaniem Centrum Kryzysowego dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” jest udzielenie schronienia i wsparcia kobietom i kobietom z dziećmi w celu wyjścia z sytuacji kryzysowej związanej z doświadczeniem przemocy w rodzinie. Centrum prowadzi działania profilaktyczne, edukacyjne, wychowawcze. Zapewnia kobietom dostęp do konsultacji i porad psychologów oraz porad prawnych na terenie placówki. W tym zakresie współpracuje również z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Policją, pedagogami szkolnymi.

6. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koszalinie przy ul. Rzecznej 5

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz głębokim w wieku od 2,5 do 25 lat. Do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego mogą być przyjmowane również dzieci i młodzież z orzeczoną sprzężoną niepełnosprawnością, tj. z niepełnosprawnością intelektualną umiarkowanego lub znacznego lub głębokiego stopnia wraz z niepełnosprawnością ruchową lub niedosłuchem lub niedowidzeniem, które to sprzężenia nie uniemożliwiają funkcjonowania w grupie.

W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego wchodzi :

- Przedszkole Specjalne Nr 36
- Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 19
- Gimnazjum Specjalne Nr 10
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym funkcjonują grupy wychowawcze, które przeznaczone są dla uczniów, niepełnosprawnych intelektualnie wszystkich typów szkół oraz przedszkola wchodzących w skład Ośrodka , którzy nie mają możliwości realizowania wychowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i nauki oraz nauki w szkole ponadgimnazjalnej w miejscu zamieszkania . Przy Ośrodku działa również Klub Wolontariusza.

7. Zespół Szkół Nr 12 w Koszalinie przy ul. Połczyńskiej 71a

Zespół Szkół Nr 12 jest placówką w której kształcą się dzieci i młodzież upośledzoną w stopniu lekkim, upośledzoną w stopniu umiarkowanym oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (autyzm z upośledzeniem umysłowym).

W skład Zespołu wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Janusza Korczaka
- Gimnazjum Nr 12
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2

Oprócz kształcenia ogólnego uczniowie uczęszczają na zajęcia rewalidacyjne (logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej, integracji sensorycznej, muzykoterapii, zajęcia terapeutyczne oraz dydaktyczno-wyrównawcze).

Szkoła Zawodowa kształci w 2 kierunkach : kucharza i pracownika pomocniczego obsługi hotelowej.

W roku szkolnym 2012/2013 w Zespole Szkół Nr 12 kształci się 124 uczniów.

8. Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 21 w Koszalinie przy ul. Spasowskiego 14

Szkoła funkcjonuje od 2001 roku i jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami. Posiada klasy integracyjne na każdym poziomie nauczania. Do placówki w roku szkolnym 2011/2012 uczęszczało 63 uczniów niepełnosprawnych, w tym: z upośledzeniem w stopniu lekkim – 13, w stopniu umiarkowanym i znacznym - 2, z autyzmem 6, z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania – 5, z zaburzeniami sprzężonymi – 14.

W placówce funkcjonuje zespół korekcyjno-kompensacyjny oraz prowadzone są m.in. zajęcia wyrównawcze, socjoterapia, praca z dzieckiem autystycznym.

9. Szkoła Podstawowa Nr 13 w Koszalinie przy ul. Rzemieślniczej 9

Szkoła posiada klasy integracyjne oraz od 2009 roku oddział przedszkolny. W placówce uczy się 14 dzieci niepełnosprawnych w tym z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim – 3, z autyzmem – 1.

Prowadzone są zajęcia wspomagające, socjoterapeutyczne, rewalidacyjne (praca z dzieckiem autystycznym), terapia pedagogiczna, zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne.

VII. SAMOPOMOCOWE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE REALIZUJĄCE OPARCIE NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Włączanie obywateli w rozwiązywanie istotnych dla społeczności problemów sprzyja edukacji obywatelskiej i generuje postawy prospołeczne. Organizacje pozarządowe przejmują wiele inicjatyw i wychodzą naprzeciw potrzebom lokalnej społeczności. Docierają do osób potrzebujących i proponują konkretne rozwiązanie problemów.

Na terenie Miasta Koszalina działają organizacje pozarządowe, które realizują zadania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną.

1. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin i Przyjaciół „Przystań” w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 119

Najważniejsze zadania Stowarzyszenia na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi:

- 1) integracja użytkowników placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz ich rodzin i przyjaciół,
- 2) ochrona zdrowia psychicznego,
- 3) ochrona praw obywatelskich osób chorych psychicznie,
- 4) kształtowanie świadomości społeczeństwa w zakresie problemów ludzi objętych leczeniem psychiatrycznym i propagowanie idei psychiatrii humanistycznej,
- 5) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 6) ochrona i promocja zdrowia oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.

Stowarzyszenie liczy 34 członków oraz 30 sympatyków.

2. Fundacja Na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Nowe Życie” w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 119

Celem Fundacji są działania zmierzające do poprawy warunków opieki medycznej i socjalnej nad osobami z zaburzeniami psychicznymi i uzależnieniami oraz profilaktyka w zakresie zdrowia psychicznego i uzależnień oraz działalność edukacyjno-szkoleniowa.

Fundacja realizuje m.in. następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy ośrodkom świadczącym leczenie i opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi i uzależnieniami oraz ich rodzinom,
- 2) organizowanie i prowadzenie placówek udzielających świadczeń profilaktycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych.

Od 1 marca 2012 r. Fundacja „Nowe Życie” realizuje zadanie pn.: Prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy w Koszalinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Koszalińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Koszalinie przy ul. Armii Krajowej 3a

Stowarzyszenie powstało w 2003 roku i obejmuje działaniami Miasto Koszalin i rejon województwa zachodniopomorskiego. Stowarzyszenie liczy 35 członków.

Statutowym celem stowarzyszenia jest pomoc osobom z autyzmem w powrocie do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Od 1 stycznia 2011 roku w ramach stowarzyszenia działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Autyzm”. Zarówno w stowarzyszeniu jak i Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Autyzm” prowadzona jest terapia dla dzieci z autyzmem przez logopedów, psychologów, pedagogów, lekarza psychiatrę, fizjoterapeutów. Stałą terapią objętych jest 46 osób.

4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie przy ul. Wyspiańskiego 4

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, tworzenie warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenie ku ich aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin. Służyć temu ma sieć profesjonalnie działających placówek zapewniających ciągłość działań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej, edukacji oraz pomocy i wsparcia osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzinom.

W strukturze stowarzyszenia działają następujące placówki:

- 1) Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Nr 1
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Dienne Centrum Aktywności.
- 3) Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 1
- 4) Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 2
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

5. Stowarzyszenie Koszalińskie Centrum Wolontariatu przy ul. Zwycięstwa 168

Stowarzyszenie Koszalińskie Centrum Wolontariatu działa od czerwca 2010 roku. Liczy 20 członków i skupia 25 wolontariuszy.

Celem Stowarzyszenia jest zwiększenie aktywności społecznej obywateli i tworzenie rozwiązań umożliwiających im podejmowanie działań wolontarystycznych, propagowanie wiedzy z zakresu wolontariatu i upowszechnianie idei pracy wolontarystycznej oraz organizowanie i wspieranie różnorodnych form działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych, wykluczonych

społecznie i innych osób wymagających wsparcia. Stowarzyszenie wspiera również organizacje pozarządowe i osoby prywatne w działaniach w zakresie pomocy społecznej.

Misją Stowarzyszenia jest stworzenie bazy informacyjnej obejmującej zasięgiem Miasto Koszalin w zakresie działań wolontariuszy i potrzeb społeczności lokalnej. Oferta Stowarzyszenia skierowana jest do osób powyżej 50 roku życia oraz do młodzieży szkolnej.

6. Fundacja Salutis w Koszalinie przy ul. Piłsudskiego 28

Fundacja Salutis funkcjonuje od 1 stycznia 2011 r. Celem Fundacji jest realizacja zadań w zakresie ochrony zdrowia, edukacji i pomocy społecznej na rzecz osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Fundacja obejmuje opieką osoby dorosłe z problemami zdrowotnymi m.in. chorobą nowotworową, stwardnieniem rozsianym, po udarach mózgu, schizofrenią, a także niepełnoletnie dzieci tych osób oraz najbliższe otoczenie osób chorych i niepełnosprawnych. Pod opieką Fundacji Salutis znajdują się obecnie 22 osoby, w tym dzieci z rodzin chorych na chorobę nowotworową, chorych psychicznie oraz pacjenci dorośli, którzy mają niepełnoletnie dzieci. Podopieczni Fundacji objęci są opieką 12 wolontariuszy (pielęgniarki, opiekunki, pedagodzy).

VIII .PRIORYTETY

Uwzględniając cele Programu, aktualną sytuację psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej mieszkańców Koszalina i mając na celu ochronę zdrowia psychicznego oraz poprawę sytuacji osób cierpiących z powodu zaburzeń psychicznych, Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego ustalił listę priorytetów w zakresie promocji zdrowia psychicznego. Priorytety promocji zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina zostały również ustalone w oparciu o zdiagnozowane problemy i potrzeby w zakresie zdrowia psychicznego zawarte w Regionalnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015.

Zespół Koordynujący uznał za priorytetowe działania w następujących obszarach:

- 1) upowszechnienie wśród mieszkańców Koszalina wiedzy dotyczącej problematyki zdrowia psychicznego,
- 2) wczesna profilaktyka, wykrywanie i leczenie zaburzeń psychicznych - wdrażanie programów informacyjno-edukacyjnych,
- 3) zapobieganie zjawiskom przemocy w rodzinie i w szkole,
- 4) zapobieganie uzależnieniom,
- 5) wdrożenie modelu środowiskowej i zintegrowanej opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi m.in. w ramach utworzonego Centrum Zdrowia Psychicznego,
- 6) wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej,
- 7) wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja w/w działań wymagać będzie szerokiej współpracy na poziomie lokalnym, z udziałem wielu podmiotów, instytucji, organizacji pozarządowych oraz profesjonalistów reprezentujących służbę zdrowia, pomoc społeczną, edukację itp. Zaznaczyć należy, że organizacje pozarządowe są ważnymi partnerami z punktu widzenia odpowiedzialności za zdrowie psychiczne, stanowią one istotny składnik współczesnego społeczeństwa obywatelskiego działając na rzecz zmian oraz prowadząc dialog w sprawie polityki zdrowotnej.

IX.ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

„Program ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015” określa kierunki działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców oraz poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskiego otoczenia.

Do celów głównych Programu należy:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnymi społecznym.

Program powstał dzięki osobom, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym, które biorą aktywny udział w kształtowaniu systemu zdrowia psychicznego na rzecz mieszkańców Koszalina.

Funkcję koordynacyjną w zakresie realizacji Programu przypisano, powołanemu Zarządzeniem Prezydenta Miasta Koszalina Zespołowi Koordynującemu Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Program zawiera opis działań służących wykonywaniu zadań określonych w ramach poszczególnych celów szczegółowych.

W wykazie działań określonych w poszczególnych programach wynikających z celów szczegółowych uwzględniono przyjęte priorytety oraz propozycje instytucji, organizacji pozarządowych, które współuczestniczą w kształtowaniu systemu ochrony zdrowia psychicznego w naszym mieście.

Gmina Miasto Koszalin jako podmiot realizujący Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego zobowiązana została do opracowania i realizacji lokalnych programów określonych w poszczególnych celach szczegółowych.

Programy te stanowią załączniki do „Programu ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015”:

- 1) Program promocji zdrowia psychicznego
- 2) Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym
- 3) Program informacyjno-edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi
- 4) Program zwiększenia dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym zwłaszcza form niezbędnych do tworzenia centrum zdrowia psychicznego
- 5) Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej
- 6) Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

„Program ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015” powiązany jest z innymi przyjętymi przez Radę Miejską programami obejmującymi zadania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. W związku z powyższym, aby nie powielać danych zarówno w zakresie diagnozy jak i realizacji zadań programowych zawiera tylko najistotniejsze dane dotyczące zdrowia psychicznego oraz zadania do realizacji celów i założeń Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

X.FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań z zakresu zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienia wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym będą finansowane za środków własnych gminy oraz z innych źródeł.

Program finansowany będzie ze środków:

- 1) Wojewody Zachodniopomorskiego
- 2) Powiatowego Urzędu Pracy
- 3) Narodowego Funduszu Zdrowia
- 4) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 5) środków własnych realizatorów zadań
- 6) środków pozyskanych z Unii Europejskiej.

XI. MONITORING I EWALUACJA

„Program ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015” ma na celu integrację wszelkich działań podejmowanych przez samorząd lokalny oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu zdrowia psychicznego jak i koordynację i sprawny przepływ informacji pomiędzy jego poszczególnymi realizatorami.

Powyższy program ma charakter otwarty, co oznacza, że będzie dostosowany do pojawiających się potrzeb mieszkańców Miasta.

XII. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Zgodnie z § 5 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego podmioty odpowiedzialne za realizację programu przesyłają ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w terminie do dnia 15 maja roczne sprawozdania z wykonania zadań objętych harmonogramem realizacji Programu za rok poprzedni. Informacja z realizacji zadań określonych w „Programie ochrony zdrowia psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015” za rok poprzedni, będzie przekazywana Radzie Miejskiej w Koszalinie terminie do 30 kwietnia każdego roku.

XIII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1
do Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015

1. Program promocji zdrowia psychicznego

Cel główny 1: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy 1.1: upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	Opracowanie zestawów materiałów zawierających elementy opartej na dowodach naukowych promocji zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	- liczba odbiorców	dotacje celowe, środki zewnętrzne
2.	Przeprowadzanie w szkołach pogadarek i prelekcji z udziałem specjalistów z zakresu promocji zdrowia psychicznego	specjaliści z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, szkoły	- liczba uczestników zajęć	budżet miasta, środki zewnętrzne
3.	Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczanie plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, szkoły, zakłady pracy, uczelnie wyższe	- ilość publikacji ulotek, plakatów	budżet miasta, środki zewnętrzne
4.	Kierowanie na badania dzieci i młodzież u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Miejska Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, MOPS	- ilość wydanych skierowań, - liczba badanych, - ilość udzielonych porad	budżet miasta, środki zewnętrzne
5.	Prowadzenie porad i konsultacji dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Miejska Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, MOPS	- ilość udzielonych porad	budżet miasta, środki zewnętrzne
6.	Zapewnienie wsparcia i leczenia umożliwiającego osobom psychicznie chorym pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społecznego	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe, MOPS,	- liczba uczestników biorących udział w życiu społecznym	budżet miasta, środki zewnętrzne
7.	Prowadzenie kampanii informacyjno edukacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego skierowanych do grup docelowych zgodnie z potrzebami ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób starszych	MOPS, szkoły, uczelnie, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Miejska Poradnia Psychologiczno-, Pedagogiczna,	- liczba objętych psychoterapią	budżet miasta, środki zewnętrzne

8.	Organizowanie warsztatów terapii zajęciowej mających na celu ogólne usprawnienie, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe, MOPS	- liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej	budżet miasta, PFRON
9.	Wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy	- liczba osób uprawnionych do pomocy socjalnej z przemocy domowej będących pod opieką MOPS i z interwencji	budżet miasta, dotacje celowe, środki zewnętrzne
10.	Organizowanie i wspieranie szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców	Pełnomocnik ds. Uzależnień, Miejska Poradnia Psychologiczno-, Pedagogiczna, organizacje pozarządowe	-liczba uczestników szkolenia	budżet miasta, dotacje celowe, środki zewnętrzne
11.	Upowszechnianie dostępności usług asystenta osoby niepełnosprawnej, asystenta rodziny	MOPS, organizacje pozarządowe	- liczba osób korzystająca z tej formy wsparcia	budżet miasta, środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty:

1. Pogłębienie wiedzy przez społeczność lokalną o zdrowiu psychicznym.
2. Zmiana zachowań poprzez promowanie zdrowego stylu życia mającego wpływ na życie psychiczne .
3. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników służby zdrowia w zakresie opieki psychiatrycznej.
4. Podnoszenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Grupa docelowa:

1. Dzieci i młodzież.
2. Rodzice oraz opiekunowie prawni.
3. Osoby potrzebujące będące w kryzysie.
4. Przedstawiciele służby zdrowia, szkolnictwa podstawowego oraz wyższego.
5. Społeczność lokalna.
6. Przedstawiciele administracji samorządowej.
7. Realizatorzy promocji zdrowia.

Termin realizacji: lata 2013-2015

Załącznik nr 2
do Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015

2.Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym

Cel główny 1.: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy 1.2.: zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	Realizacja zadań określonych w „Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2015”	MOPS, Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi, Dom Samotnej Matki, Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień „ANON”, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, publiczne i niepubliczne	- ilość spraw zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego - ilość zawiązanych grup roboczych, - ilość prowadzonych grup wsparcia, warsztatów, - ilość rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych, - ilość zrealizowanych programów profilaktycznych dot.przeciwdziałania przemocy w rodzinie,	budżet miasta, dotacje celowe, środki zewnętrzne

		zakłady opieki zdrowotnej, szkoły, Komenda Miejska Policji, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Straż Miejska, organizacje pozarządowe.	- ilość zrealizowanych społecznych kampanii edukacyjnych i informacyjnych, -liczba osób korzystających ze schronienia w Centrum Kryzysowym dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi, Domu Samotnej Matki, Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Wspierania Rodziny „DOM POD ŚWIERKIEM” w Białogardzie (osoby z Koszalina), -ilość wniosków o objęciu leczeniem odwykowym osób stosujących przemoc w rodzinie	
2.	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	MOPS	- liczba osób biorących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	dotacja celowa
3.	Prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie	MOPS, Komenda Miejska Policji Rady Osiedla	- ilość zgłoszeń do Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.	środki z rezerwy Ministra Spraw Wewnętrznych w ramach programu „Razem bezpieczniej”, budżet miasta

Przewidywane rezultaty

1. Wzmocnienie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom w których występuje przemoc.
2. Usprawnienie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.
3. Zmiana postaw społecznych i wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie, w środowisku szkolnym i dysfunkcji wynikających z przemocy w rodzinie.
5. Ograniczenie negatywnych skutków przemocy w rodzinie.
6. Wzrost wiedzy i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie, również w stosunku do osób z zaburzeniami psychicznymi.

Grupa docelowa

1. Środowisko rodzinne – osoby stosujące przemoc, osoby doznające przemocy, świadkowie przemocy.
2. Środowisko szkolne – dzieci i młodzież, wychowawcy, pedagodzy szkolni, osoby prowadzące zajęcia pozalekcyjne.
3. Dzieci i młodzież uczęszczająca do świetlic środowiskowych.

Załącznik nr 3
do Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015

3.Program informacyjno-edukacyjny, sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałający dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel główny 1.: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy 1.3.: Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	Kampania informacyjno-edukacyjna o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego skierowana do dzieci i młodzieży oraz całego środowiska lokalnego. (ulotki, wykłady, warsztaty, artykuły w prasie lokalnej)	organizacje pozarządowe, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	- liczba osób biorących udział w warsztatach, wykładach i kampanii informacyjno-edukacyjnej - ilość kampanii, wykładów - ilość wydanych ulotek	środki zewnętrzne, budżet miasta
2.	Kampania informacyjno-edukacyjna pt. "Chorzy są wśród nas", „Stop izolacji” itp. mówiąca o konieczności wsparcia społecznego, emocjonalnego, bytowego osób zaburzonych psychicznie, będącego elementem terapii i warunkiem powrotu do zdrowia: - edukacja rodziców i opiekunów osób chorujących psychicznie - obozy integracyjno-rehabilitacyjne dla osób z zaburzeniami psychicznymi - stworzenie logo akcji	organizacje pozarządowe, Urząd Miejski,	- liczba osób biorących udział w edukacji i obozach, - ilość edycji informacji w mediach, - liczba czytelników, - ilość wydanych publikacji	budżet miasta, środki zewnętrzne

	promującej zdrowie psychiczne - publikacje tematyczne			
3.	Organizacja imprez integracyjnych (mityngi sportowe, warsztaty pracy twórczej, wycieczki, zabawy, Dyskusyjny Klub Filmowy)	organizacje pozarządowe	- ilość imprez i konferencji, -liczba uczestników	budżet miasta, środki zewnętrzne
4.	Prowadzenie szkoleń z zakresu zdrowia psychicznego dla instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych osób zainteresowanych	specjaliści z zakresu zdrowia psychicznego	- liczba szkoleń, - liczba instytucji biorących udział w szkoleniu	budżet miasta, środki zewnętrzne
5.	Stworzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego przy Centrum Zdrowia Psychicznego	Centrum Zdrowia Psychicznego, organizacje pozarządowe	- utworzony punkt informacyjno-konsultacyjny, - liczba osób korzystających z porad - ilość udzielonych porad	budżet miasta, środki zewnętrzne
6.	Opracowanie i kolportaż informatora/przewodnika o możliwościach uzyskania opieki zdrowotnej, pomocy, wsparcia itp.	Zespół Koordynujący, MOPS, organizacje pozarządowe	- opracowany informator - ilość wydanych informatorów	budżet miasta środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty:

1. Zmiana postaw społecznych wobec problemów osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Zmniejszenie skali zjawiska stygmatyzacji i dyskryminacji osób i członków rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.

Grupa docelowa:

1. Społeczność lokalna.
2. Osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin.
2. Organizacje pozarządowe i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych
3. Dzieci i młodzież.

Termin realizacji: lata 2013-2015

4.Program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym zwłaszcza form niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia psychicznego

Cel główny: 2.: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.1. – upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1	Poszerzenie istniejących usług medycznych w zakresie oddziału dziennego psychiatrycznego – do 51 miejsc, zespołu leczenia środowiskowego - do 3 zespołów	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	- ilość wykonywanych usług, - liczba osób korzystających z usług	Narodowy Fundusz Zdrowia
2.	Utworzenie miejsc w hostelu dla osób chorych psychicznie i osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	- liczba osób korzystających z usług, - ilość utworzonych miejsc	Narodowy Fundusz Zdrowia, środki zewnętrzne
3.	Utworzenie dziennego oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży - na 12 miejsc	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	- utworzony oddział - liczba leczonych w oddziale dziennym	Narodowy Fundusz Zdrowia, środki zewnętrzne
4.	Podnoszenie kwalifikacji pracowników Centrum Zdrowia Psychicznego	ośrodki szkolące	- liczba osób podnoszących kwalifikacje	Środki zewnętrzne
5.	Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego dla osób dorosłych i dzieci	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	- utworzone Centrum Zdrowia Psychicznego	Narodowy Fundusz Zdrowia
6.	Utworzenie w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego specjalistycznego zespołu dla	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	- utworzony zespół	Narodowy Fundusz

	osób z podwójną diagnozą			Zdrowia
7.	Utworzenie pododdziału psychiatrycznego dla młodzieży przy już istniejącej placówce	publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	- utworzony pododdział - liczba leczonych osób	Narodowy Fundusz Zdrowia

Przewidywane rezultaty:

1. Zwiększenie dostępności i zmniejszenie nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
2. Zwiększenie oferty pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi.
3. Skrócenie czasu oczekiwania na pomoc.

Grupa docelowa:

1. Osoby z zaburzeniami psychicznymi i kryzysami psychicznymi.
2. Rodziny osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Osoby z grup ryzyka.
4. Pracownicy Centrum Zdrowia Psychicznego.

Termin realizacji: lata 2013 – 2015

Załącznik nr 5
do Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015

5. Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej

Cel główny 2.: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.2.: Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	Zróżnicowanie i unowocześnienie pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	MOPS, Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi, Centrum Zdrowia Psychicznego, organizacje pozarządowe	- liczba uczestników	środki zewnętrzne, budżet miasta
2.	Wdrażanie nowoczesnych metod terapeutycznych	Centrum Zdrowia Psychicznego, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe	- liczba uczestników	środki zewnętrzne, budżet miasta
3.	Zwiększenie dostępu do działań realizowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy	Wojewoda Zachodniopomorski, organizacje pozarządowe	- liczba uczestników	środki zewnętrzne
4.	Objęcie osób potrzebujących specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	MOPS, inne podmioty którym zlecono zadanie	- liczba osób objętych usługami	środki zewnętrzne
5.	Objęcie osób potrzebujących wsparciem w postaci mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych	organizacje pozarządowe, MOPS	- liczba osób korzystających z mieszkań chronionych	środki zewnętrzne, budżet miasta, środki z odpłatności domowników
6.	Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, fundacje, MOPS	- liczba osób korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej	budżet miasta, PFRON, środki zewnętrzne, budżet miasta
7.	Poradnictwo prawne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	MOPS, organizacje pozarządowe, inne podmioty uprawnione	- liczba osób korzystających z pomocy prawnej - ilość podmiotów świadczących usługi	środki zewnętrzne, budżet miasta
8.	Utworzenie placówki dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi powyżej 60. roku życia	organizacje pozarządowe, MOPS	- utworzona placówka	środki zewnętrzne, budżet miasta
9.	Opieka i wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez wolontariuszy i	szkoły, organizacje pozarządowe, MOPS	- liczba osób objętych opieką wolontariuszy i asystentów	środki zewnętrzne, budżet miasta

Przewidywane rezultaty:

1. Zróżnicowanie, unowocześnienie i zabezpieczenie ciągłości i jakości form oparcia społecznego.
2. Ograniczenie rozmiaru negatywnych następstw choroby psychicznej i niepełnosprawności intelektualnej.
3. Poprawa funkcjonowania społecznego osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie, umocnienie ich pozycji społecznej i poczucia wpływu na własną sytuację życiową.
4. Rozwój i rozszerzenie oferty i dostępności istniejących form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie w środowisku lokalnym.
5. Uzyskanie pełniejszego zaspokojenia potrzeb i integracji społecznej osób psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie.

Grupa docelowa:

1. Osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz członkowie ich rodzin.
2. Uczestnicy zajęć w Środowiskowych Domach Samopomocy, w Warsztatach Terapii Zajęciowej.
3. Organizacje pozarządowe i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Termin realizacji: lata 2013-2015

Załącznik nr 6

do Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Miasta Koszalina na lata 2013-2015

6. Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel główny: 2.: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.3.: Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, dla osób z zaburzeniami psychicznymi: - wydzielone stanowisko obsługi osób niepełnosprawnych w zakresie pośrednictwa pracy oraz informacji o formach aktywizacji zawodowej, - szkolenia - inne formy aktywizacji	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miejski	- liczba udzielonych porad, - liczba osób przeszkolonych, - liczba osób korzystających z innych form aktywizacji	Fundusz Pracy, PFRON

2.	Usługi rynku pracy w zakresie doradztwa zawodowego realizowanego poprzez indywidualnie spotkania z doradcą a także w formie Klubu Pracy adresowane do osób z zaburzeniami psychicznymi	Powiatowy Urząd Pracy	-liczba osób objętych poszczególnymi formami działalności	Fundusz Pracy
3.	Promowanie zatrudnienia wspieranego wśród pracodawców	pracodawcy, organizacje pracodawców	- ilość utworzonych miejsc pracy	PFRON, środki pracodawców środki zewnętrzne
4.	Wzmacnianie funkcjonowania społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (doradztwo i ocena zawodowa, szkolenia, prace społecznie użyteczne)	organizacje pozarządowe, MOPS, Urząd Miejski	- ilość udzielonych porad, - liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, - liczba osób przeszkolonych, - liczba osób korzystających z doradztwa i oceny zawodowej	środki zewnętrzne
5.	Wsparcie dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo bądź chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe	Organizacje pozarządowe MOPS	- liczba osób korzystająca z poszczególnych form wsparcia	środki zewnętrzne, PFRON
6.	Zorganizowanie i sfinansowanie warsztatów umiejętności interpersonalnych i społecznych	MOPS, organizacje pozarządowe, PUP	-liczba osób uzyskujących zaświadczenie, certyfikat -liczba zorganizowanych warsztatów	środki zewnętrzne, Fundusz Pracy, środki inne
7.	Kierowanie na szkolenia i kursy umożliwiające zdobycie kwalifikacji zawodowych bądź ich podniesienie	pracodawcy, osoby niepełnosprawne, PUP	- liczba osób uzyskujących zaświadczenie, certyfikat - Ilość zorganizowanych kursów	środki zewnętrzne, PFRON, Fundusz Pracy
8.	Kampania informacyjna adresowana do pracodawców promująca zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi – informacja dla pracodawców o możliwościach finansowego wsparcia zatrudniania osób niepełnosprawnych z powodu zaburzeń psychicznych.	organizacje pozarządowe, organizacje pracodawców	- Ilość przeprowadzonych akcji informacyjnych i promocyjnych (spotkania, szkolenia, konferencje), - ilość dystrybuowanych materiałów informacyjno-promocyjnych (materiały wizualne, ulotki ,, strona internetowa) - liczba osób uzyskujących zaświadczenie, certyfikat	Środki zewnętrzne, PFRON
9.	Utworzenie spółdzielni socjalnej	organizacje pozarządowe, inni zainteresowani	- liczba osób pracujących w spółdzielni	Środki zewnętrzne, Fundusz Pracy PFRON

Przewidywane rezultaty:

1. Poprawa statusu materialnego poprzez osiągnięcie własnych dochodów.
2. Wzrost samooceny i poczucia własnej wartości oraz przynależności społecznej.
3. Poprawa społecznego i zawodowego funkcjonowania.
4. Wykształcenie nawyków świadczenia pracy i przestrzegania dyscypliny pracy.
5. Wzrost świadomości społeczeństwa, w tym pracodawców, odnośnie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeń psychicznych w ogóle.
6. Powstanie trwałego systemu aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi

Grupa docelowa:

1. Osoby z zaburzeniami psychicznymi.
2. Osoby długotrwale bezrobotne i będące klientami pomocy społecznej.
3. Społeczność lokalna, w tym pracodawcy i organizacje pracodawców.

Termin realizacji: lata 2013 - 2015